Poštnina plačana v gotovini.
Štev. 17.

Maribor, dne 25. aprila 1936.

Posamezna številka stane Din 1.—.
Letnik I.

DELAVSKA FRONTA

Uredništvo: Maribor, Koroška cesta 5. Uprava: Maribor, Koroška cesta 1. Naročnina: celoletno Din 36.—, mesečno Din 3.—. Oglasi po ceniku. — Izhaja vsako soboto zjutraj.

Sovjetska zvezda nad Parizom?

V Parizu vladajo najhujši kapitalisti, če pa jih pogledaš od blizu, vidiš, da so maskirani z masko socijalizma in komunizma. Tudi sedanje volitve to jasno kažejo. Na socijalistični listi so kandidati-milijonarji. Staviski proces je zamrl, tudi naši socijalistični listi ne pišejo nič o njem, nihče se ne zgraža, da je bil usmrčen preiskovalni sodnik, ker je pač preveč odkril, kar bi škodilo gotovi politični skupini. Staviski proces je izginil v pesku, ni ga več. Ta slučaj, ki kaže, kaj je kapitalizem, je izginil iz spomina. Niti socijalistično niti buržujsko časopisje, ker so na tihem eno in isto, ne pojasnjujejo ljudem, da je ta slučaj eden najgrših izrodkov kapitalizma, ki je bil mogoč v socijalistični Franciji.

Tudi zastopniki boljševizma v Parizu niso ravno revni. Ako so pri enem samem boljševiškem diplomatu našli milijone v žepu, milijone, ki so jih izkrvaveli ruski delavci in mužiki, je to nekaj vsakdanjega. Delavstvo vsega tega ne izve in samo pa ne vidi, ker je prenasičeno fraz o svobodi, ki jo prinaša marksizem.

Mi smo za mir — zoper vojsko! Take besede slišite iz ust marksistov. Njihova miroljubnost se pozna tudi na Francoskem. Ta država najbolj sili tudi druge v oboroževanje. Ima trdnjave globoko pod zemljo. Glavni socijalistični voditelji imajo tovarne za stroje in za vojno municijo. Delavec pa, ki nosi puško na rami in ki bo nosil življenje na fronto, ne vidi teh vojnih dobičkarjev. On ima polna ušesa hujskajočih besed, on strmi kot hipnotiziran in meri s puško v svojo lastno srečo. Militarizem nima nikjer tako toplega gnezda, kakor pri teh svetovno znanih marksistih v Parizu.

Ali se čudimo, da so se potem znašli bratci v objemu? Ali se čudimo, če je francoska vlada odprla prosto pot komunizmu? Saj upajo, da bodo tudi v bodoče mogli izrabljati francoskega delavca, ki se je prodal z dušo in telesom marksizmu in je slep za vse drugo, ki bo celo s svojim življenjem ščitil te izkoriščevalce, da jih nihče ne bo motil.

Poštni francoski minister Georges Mandel, po rodu žid, po pravem imenu pa Rotschild, je danes organizator skupnega političnega dela socijalistov in komunistov. Volitve imajo. In drzni so bili dovolj, da so povabili v prvi vrsti — katolike, naj jih volijo! Mislili so, katoliki so najbolj miroljubni, so najbolj lahkoverni, bodo sprejeli nas, saj sedaj jim ne bomo pravili, da jim bomo pozneje cerkve požgali. Tudi pri nas mnogi upajo, da bo všla sovjetska zvezda nad Parizom. Toda nobeno drevo ne raste do nebes, tudi to ne bode! Tudi na Francoskem so začeli ljudje odpirati oči, tudi tukaj so posebno delavci v prvi vrsti, ki so spoznali, da so prevarani in zato tudi v Franciji vstajajo k zavesti, da je komunizem smrt naroda in domovine!

Delavci in fin. gospodarstvo OUZD.

Dne 28. aprila se bo vršila v Mariboru v prostorih Ljudske univerze prva konferenca med delojemalci — interesenti delavskega zavarovanja in med delegati uprave Okrožnega urada za zavarovanje delavcev. Konferenca se bo vršila ob pol 19. uri. Taka posvetovanja bi bila že zdavnaj potrebna, da bi lahko delavci naravnost povedali odločujočim činiteljem pri Okrožnem uradu, kaj jim ne ugaja in kaj bi bilo treba izpremeniti, da bi urad bolj odgovarjal svojim svrham. Delavstvo, ki vzdržuje urad popolnoma samo s svojimi prispevki, je za tako kritiko upravičeno. Zaradi tega je v interesu delavstva važno, da se omenjenega sestanka v čim večjem številu udeleži.

Gospodarstvo OUZD in delodajalci.

V Ljudski univerzi v Mariboru se je vršila konferenca zastopnikov uprave OUZD v Ljubljani in zastopnikov mariborskih delodajalcev. Na konferenci je podal vodja mariborske ekspoziture Stenovec obširno poročilo o ustroju našega delavskega socijalnega zavarovanja, v podrobnostih pa je govoril o pomenu in o položaju Okrožnega urada v Ljubljani. Opozarjal je na ogromne koristi, ki jih ima naše gospodarstvo od socijalnega zavarovanja ter ostro zavračal vse ugovore, ki se tako pogosto čujejo iz vrst delodajalcev proti zavarovanju delavstva. Opozarjal je tudi na težaven položaj socijalnega zavarovanja, saj dolgujejo delodajalci z državo vred zavarovalnim uradom že nad 250 milijonov Din. To je ogromna svota in ta primanjkljaj resno ogroža poslovanje uradov. Ker pa ne plačujejo delodajalci zavarovalnih prispevkov iz svojega žepa, ampak jih odtrgujejo delavstvu, so ti ogromni dolgovi, ki jih dolgujejo Okrožnemu uradu, močno slični utaji delavskega denarja in bi jih urad tudi lahko kazensko prijel za odgovornost. V premnogih slučajih delodajalci čisto nalašč zadržujejo zbrane prispevke . . .

Sedež boljševiške propagande se je preselil v Pariz.

Še do nedavnega je bila Praga sedež vse komunistične propagande za Evropo. Čehi, ki vzdržujejo službeno zaradi nemške nevarnosti zelo ozke stike s sovjetsko Rusijo, pa se niso nič kaj prijetno počutili, ker je začel njihovim komunistom neverjetno rasti greben. Zaradi tega so se pritožili v Moskvi in sedež Kominterne se je preselil iz Prage v Pariz. Pa ne samo češka pritožba, še drugi razlogi so bili za to merodajni. Prvič je Pariz mnogo bližje Španiji, kjer se sedaj dogajajo za boljševike važne stvari. Ves generalni štab Kominterne je že v Španiji in pripravlja boljševiški prevrat in to delo je treba nadzorovati iz Pariza, pošiljati denar in propagandni materijal in tudi orožje. Drug važen vzrok je bližanje volitev v francoski parlament. Vsi znaki kažejo, da se pripravljajo komunisti tudi v Franciji na generalni naskok. Združili so se že s socijalisti in se kar naenkrat prelevili v ponižne ovčice, katerim ni kaj očitati. Na ta način bi radi zavarali francosko javnost, da niso tako nevarni, kakor kričijo o njih drugi. Komunisti in socijalisti v Franciji so za trdno prepričani, da bodo pri prihodnjih volitvah dobili največ glasov in sedežev v parlamentu in potem nameravajo s Francijo napraviti isto, kar delajo sedaj s Španijo. — O organizaciji centralnega urada za boljševiško propagando v Parizu poročajo francoski desničarski listi zelo izčrpno. To je ogromen aparat, ki zaposluje več stotin oseb, agentov in agitatorjev. Za vsako evropsko državo obstoja poseben oddelek, ki ga vodijo komunisti iz dotične države. Vsak oddelek ima svoje kurirje in agitatorje, ki jih posebej šolajo ter potem pošiljajo s ponarejenimi potnimi listi v dotične države.

60 mrtvih v Lvovu.

Žrtve brezvestnega hujskanja komunističnih agitatorjev.

V Lvovu v Galiciji so se vršile pred nekaj dnevi demonstracije. Pri tem je žal prišlo do spopadov in sta padli dve žrtvi. To so izrabili komunistični agitatorji, da so spretno razpihali mržnjo med delavskimi množicami in jih pognali v strašno nesrečo. Ob priliki pogreba omenjenih dveh žrtev so pogrebci hoteli napraviti z rakvami demonstracijo po sredi mesta. Policija se temu ni zoperstavljala in je začela zaustavljati sprevod šele, ko so se slišali iz sprevoda grdi izrazi na naslov policije. Policija je morala slednjič zahtevati ojačenja, ki pa so prišla prepozno, ker so demonstranti med tem že navalili na policijo, predrli kordon in začeli pleniti po ulicah. Policija je uporabila orožje, kar je položaj še poslabšalo. Nastalo je vseobče streljanje. Demonstranti so prevračali tramvajske vozove in si iz njih napravili barikade. Prinesli so tudi mize in stole iz kavarn ter jih naložili na barikade. Policija je hotela barikade z naskokom zavzeti ,a ni uspela. Število mrtvih in ranjenih mora biti precejšnje.

Poulične borbe so oživele zopet proti večeru ter zavzele najhujši značaj. Proti policiji se je borilo kakšnih 3000 demonstrantov, ki so postavili barikado čez glavno lvovsko ulico. Borbe so trajale več dni ter so zahtevale skupno 60 smrtnih žrtev ter skoraj tisoc ranjencev. Šele potem je prišlo iztreznjenje in se je mesto pomirilo. Ljudje so se potem začudeni spraševali, zakaj je teklo toliko krvi. Izkazalo se je, da so nemire povzročili komunistični agitatorji. Kominterna je sklenila, da Poljsko »kaznuje« zaradi njenega prijateljstva z Nemčijo. Zaradi tega je dala ukaz svojim agentom, da se morajo razvneti delavski nemiri. Zaradi samopašnosti ruskih boljševiških generalov je morala teči kri nedolžnih delavcev, ki so bili zapeljani in poslani na barikade za prazen nič.

Vse to stane ogromno denarja, ki ga žrtvuje boljševiška Rusija, katera doma stiska svoje ljudstvo v nepopisni bedi, samo da bi pognala ves svet v strašen vrtinec rdeče revolucije.

Šest tednov socijalistične vlade v Španiji.

Dobrih šest tednov je šele na krmilu v Španiji levičarsko - socijalistično - komunistična vlada. Uspeh njenega vladanja najbolj označujejo sledeče številke: V teh šestih tednih je bilo 199 napadov na poslopja in sicer 58 napadov na razna strankarskopolitična tajništva, 72 na javne in zasebne hiše, 33 na zasebna stanovanja in 36 na cerkve. V vseh primerih je bila uničena le notranja oprava. Požigov je bilo vsega 178, in sicer je zgorelo 17 raznih strankinih poslopij, 45 javnih zgradb in zasebnih trgovskih hiš, 15 zasebnih stanovanj in 106 cerkva, od katerih jih je do tal zgorelo 76. Poleg tega je bilo v istem razdobju šestih tednov 11 splošnih stavk, 169 uporov manjšega in krajevnega obsega, 39 uporov s streljanjem po ulicah, 85 strelskih napadov na posamezne osebe in 24 bombnih atentatov. Pri tem je bilo vsega težje in lažje ranjenih 345 oseb, ubitih pa 74.

Dobički in primanjkljaj tujega kapitala v naši državi.

Ogromni dobički borskega rudnika romajo v Francijo.

Dne 14. maja se bode vršil občni zbor družbe rudnikov v Boru pri Zaječaru v Srbiji. Upravni odbor družbe je že predlagal izplačilo povišane dividende 160% na prvovrstne delnice (lani 130%) in 157 odstotkov na osnovne delnice (lani 127 odstotkov).

Borski bakreni rudnik imajo Francozi od leta 1922.

Čisti dobiček borske družbe je znašal lani okrog 87 milijonov Din. Kako ogromen je ta dobiček, bomo spoznali, če ga primerjamo s statistiko našega trgovinskega ministrstva, ki pravi, da je znašal skupni dobiček 350 industrijskih in trgovinskih delniških družb s sedežem v Jugoslaviji (ki niso izkazale izgube) v letu 1932 le 189 milijonov Din, leta 1933 pa 247 milijonov Din, čista izguba ostalih 537 družb pa je znašala leta 1932 339 milijonov Din in leta 1933 486 milijonov Din. Tako je skupna bilanca vseh teh 887 družb (aktivnih in pasivnih) izkazala v letu 1932 čisto izgubo 150 milijonov, in to pri lastnih sredstvih v višini 7 in pol milijarde Din.

Kako nas izmozgava tuj kapital, bomo še boljše uvideli, če pogledamo, koliko so plačale davka naše industrijske družbe, in koliko ga je spustila v našo državno blagajno borska družba. Delniške družbe v Jugoslaviji so plačale v letu 1933 skupaj 270 milijonov Din davkov. Družba borskih rudnikov pa je plačala v Jugoslaviji leta 1933 le 2.7 milijona Din na davkih in leta 1934 — 6.4 milijona Din; za l. 1935 nam ti podatki še niso znani.

Navzlic povišanju davka, ki ga je plačala ta družba v Jugoslaviji leta 1934, je bil ta davek še vedno malenkosten v primeri z dobičkom, saj je znašal komaj 9% čistega dobička, dočim se giblje pri naših domačih družbah družbeni davek z dokladami na višini preko 50% čistega dobička, skupaj z ostalimi vrstami davkov pa dosežejo davčne dajatve naših družb po večini znesek čistega dobička. Ta dejstva potrjujejo znova kričeče nesorazmerje med visokimi davčnimi dajatvami domačih družb na eni strani in z velikimi dobički poslujočih inozemskih družb na drugi strani.

Vsota, katero bo plačala borska družba delničarjem za leto 1935 v obliki dividende, tantjem in provizije, se bode torej približevala znesku 100 milijonov Din, od tega pa gre kakih 80 milijonov Din samo francoskim delničarjem. Za našo plačilno bilanco s Francijo pomeni ta vsota ogromno obremenitev, saj je znašal naš izkupiček od izvoza v Francijo v lanskem letu komaj 62.8 milijona Din. Ves naš izvoz v Francijo torej ne zadostuje za plačilo dividende, tantjem in provizij francoskim delničarjem te družbe.

Francoski kapital pa nam ne pije mozga samo v Boru, ampak ne smemo pozabiti na Trboveljsko premogokopno družbo. Kam roma njen dobiček in kako postopa kapitalistična gospoda pri TPD z našimi rudarji, je več kot dovolj znano in je bilo že neštetokrat beleženo v časopisju.

Skrajni čas bi bil, da bi naša država že enkrat pregledala ter spremenila dovoljenja ali koncesije tujim družbam in bi vsaj toliko na nje pritisnila, da bi ne vlekle od nas tako ogromnega dobička in da bi plačevale davek kakor ga plačuje naša industrija.

Avstrijski »Phönix« pri nas v primanjkljaju.

Mnogo se piše in še več pa se govori pri nas in v inozemstvu o avstrijski zavarovalni družbi »Phönix«, ki ima svoj sedež na Dunaju, a je tudi pri nas zelo razširjena. S 1. majem je odpovedana služba vsem 5400 nameščencem dunajskega »Phönixa«. Avstrijski primanjkljaj pri »Phönixu« cenijo na 250 milijonov šilingov, jugoslovanski na 10 milijonov šilingov in čehoslovaški na 225 milijonov

šilingov. Skupno torej nad pol milijarde šilingov ali okroglo pet milijard Din.

Zanimalo bo naše čitatelje iz delavskih vrst, kedo je povzročil izkopnenje blagajn tako velike in razširjene zavarovalne družbe, kakor je n. pr. »Phönix«?

Časopisje razkriva, da so heimverovci pobasali 42 milijonov šilingov, od katerih je knez Starhemberg prejel osebno 2 milijona šilingov. Znano je tudi, da je bil knez Starhemberg v skoraj brezizglednih finančnih težavah, a se je naenkrat iz njih gladko rešil. Po nekaterih vesteh je knez Starhemberg odpotoval iz Avstrije. Knez Starhemberg je baje prejel za cesarico Cito poldrugi milijon šilingov. In znano je, da so mnogi nadvojvode in člani avstrijskega visokega plemstva opravljali akviziterske posle za »Phönix«. Fin. minister Drachsler je prejel 100.000 šilingov, zapleten pa je v »Phönixovo« zadevo baje tudi bivši avstrijski vojni minister Vaugoin. Pa še cela vrsta drugih vodilnih državnikov današnjega avstrijskega režima je zapletenih v to afero. Po Dunaju se hajmverovcem baje ne pravi nič drugače ko »Phönixsoldaten«.

Premijska rezerva »Phönixa« v Jugoslaviji bi morala znašati 200 milijonov dinarjev, a znaša samo 105 milijonov Din. Primanjkuje torej 95 milijonov dinarjev.

—

Zgoraj navedeni sliki ogromnega dobička in zgube nam kažeta, da gresta profit in primanjkljaj pri nas usidranih kapitalističnih inozemskih družb iz že itak davno raztrganih ter votlih žepov stiskanega delovnega ljudstva in od vseh strani zatiranega malega človeka!

Politične vesti.

Vlada je do 1. oktobra ukinila vse prisilne prodaje premičnin in nepremičnin zaradi neplačanih obrokov ali obresti zaščitenih kmečkih dolgov.

Slovenski mačkovci so v zadregi. V Sloveniji imamo sedaj že kar tri mačkovske skupine, od katerih se vsaka proglaša kot edino pravoverna. K tem trem se sedaj prišteva še četrta v osebi samega g. senatorja Puclja, ki ima vedno zelo dober nos in je menda že uvidel, da v pohorskem taborišču ne bo nič kaj dobrega ter se je zato v svojem »Kmetskem listu« začel dobrikati Mačku.

Avstrija pripravlja restavracijo Habsburžanov kljub vsem grožnjam zunanjih držav. Na Dunaju bodo postavili spomenik Francu Jožefu, avstrijskim vojaškim polkom pa so dali zopet njihova stara imena, povzeta po večini po članih habsburške vladarske hiše.

Dvorezni Angleži. Anglija zahteva še naprej, da se uvedejo proti Italiji poostrene sankcije. Zlasti zahtevajo uvedbo petrolejskih sankcij. Na drugi strani pa ugotavlja francosko časopisje, da prodaja Anglija sama Italiji velike količine petroleja, ki je za italijansko vojsko v Abesiniji življenjskega pomena.

Nemčiji ne priznajo kolonij. Na seji angleške poslanske zbornice se je razpravljalo vprašanje povrnitve nemških kolonij, ki jih je po ogromni večini v svetovni vojni pobasala Anglija. Parlament je prišel do sklepa, da ne more biti o kaki vrnitvi kolonij Nemčiji niti govora.

Milijon funtov za prazen nič. Angleži so izračunali, da jih stanejo demonstracije njihovega brodovja proti Italiji do sedaj 1 milijon funtov šterlingov (200 milijonov Din). Z žalostjo ugotavljajo angleški listi, da je bil ta milijon vržen v vodo za prazen nič, ker se Italija angleških grožnj ni ustrašila.

Na Češkem so razpustili prevratne stranke. Pred češkim parlamentom se razpravlja zakon o razpustu prevratnih strank, ki so nevarne državi. Zakon je posebno naperjen proti nemški narodno-socijalistični stranki, ki dela za pripojitev nemških delov češke republike Nemčiji.

Društvo narodov se drobi. Zadnji neuspehi, ki jih je pokazalo Društvo narodov v reševanju abesinskega konflikta, so mu vzeli še ta ugled, ki ga je dosedaj uživalo. Pokazalo se je, da je Društvo narodov pravzaprav igračka v rokah nekaterih velikih držav, ki ga izrabljajo za svojo politiko. Zaradi tega se v nekaterih državah vedno bolj pojavlja tendenca, da bi izstopile iz Društva narodov. Prva je to sklenila Mehika, sledile ji bodo pa še nekatere druge ameriške države.

Novega predsednika republike bodo volili v nedeljo v Španiji. Volitve se bodo gotovo vršile pod vtisom uličnega terorja komunističnih tolp. Zaradi tega so proglasili vsi zmerni elementi v Španiji volilno abstinenco, ker ne morejo voliti kakega rdečega nasilneža za predsednika republike. Kot edini levičarski kandidat za predsednika bo nastopil sedajni šef vlade Azana.

Arabci proti židom. V Palestini so izbruhnili siloviti nemiri med arabskim prebivalstvom, ki gleda postrani židovske naseljence, katerim pomaga v kolonizaciji mednaroden židovski kapital.

Abesinska žaloigra pred zaključkom. Toliko časa je Društvo narodov tolažilo Abesince ter jim obetalo svojo pomoč, da so se posrečile Italijanom odločilne zmage. Sedaj so velesile, ki odločujejo pri Društvu narodov, pokazale svoj pravi obraz ter se izjavile, da jih usoda Abesinije same ne zanima več. S tem je Italijanom dana prosta roka za popolno podjarmljenje Abesinije, ki se sedaj že izvaja. Italijanske čete so prodrle že tako daleč, da se čuje v Addis-Abebo grom topov in je pričakovati vsak dan padec tega mesta. Na južni fronti je general Graziani dosegel nove zmage in sedaj se je vnela med maršalom Badoglio, komandantom severne armade, in generalom Grazianijem tekma, kdo bo prvi razobesil na cesarski palači v Addis-Abebi italijansko zastavo.

Domače vesti.

Nenadna smrt bivšega poslanca in nadrevizorja Zadružne zveze. Kapi je podlegel v Mariboru 23. aprila g. Vladimir Pušenjak, bivši poslanec in dolgoletni nadrevizor Zadružne zveze. Rajni je ustanovitelj vseh naših posojilnic ter hranilnic na Slov. Štajerskem, gospodarski strokovnjak, dopisnik vseh naših političnih in gospodarskih listov in neumoren delavec za dobrobit malega človeka. Ostani mu ohranjen časten in trajno hvaležen spomin! Preostalim naše sožalje!

Smrt duhovnika, ki je bil vnet dr. Krekov sodelavec. V Slavini pri Št. Petru na Krasu je zatisnil v Gospodu oči tamošnji župnik g. Luka Smolnikar. Rajni je bil pred 40 leti v Ljubljani stolni vikar in je bil eden najbolj marljivih delavcev na krščansko-socijalnem polju. Bil je v odboru krščansko-socijalne zveze, ki je združevala pod svojim okriljem slovenska krščanska nepolitična društva. S pokojnim dr. Krekom nista bila samo prijatelja, ampak g. Smolnikar je dr. Kreku veliko pomagal pri snovanju načrtov za zboljšanje socijalnega položaja delavskih slojev. Zaslužnemu možu bodi Vsemogočni obilen plačnik!

Za moralno skrbstvo in za postrežbo pomoči potrebnim osebam. V betnavskem gradu pri Mariboru je že preurejenih nekaj sob, v katere se bodo naselile s 1. majem laične sestre iz verske družbe katehistinj, ki so se šolale na Holandskem. Pridejo 4 sestre. Njihova nad vse nujna ter hvalevredna naloga bo: skrb za zanemarjeno, mnogokrat po ulicah se potikajočo deco; pouk in moralna vzgoja odraščajoče ženske mladine po tečajih, duhovnih vajah, praktičnem uvajanju v domača opravila in slično; pomoč postrežbe potrebnim osebam v družinah.

Bo zopet nekaj dela in jela. Banska uprava v Ljubljani je nakazala 13.000 Din kot podporo za siromašno prebivalstvo za ptujski okraj. Ta podpora se sme porabiti izključno za občinska javna dela. Iz navedenega zneska je cestni odbor na svoji zadnji seji razdelil na sledeče občine: Cirkovce 3000 Din, Sv. Barbara v Halozah 2000 Din, Podlehnik 1500 Din, Drbetinci 1500 Din, Ivanjkovci 3000 Din in Središče 3000 Din.

Žalostna bilanca preobilnega alkohola. V vinotoču Janeza Kržarja v Krčevini pri Ptuju so popivali fantje iz okolice Vurberga. Preobilna pijača je rodila prepir, ter spopad in bilanca alkoholiziranega veseljačenja je 4 ranjeni, Franc Krepek ubit, njegov brat Alojz Krepek pa težko ranjen in je podlegel poškodbi v ptujski bolnici. Ko je mati omenjenih zvedela za smrt dveh sinov, jo je smrtno zadela kap.

Vlom v krojaško delavnico. V Prevaljah je bil izvršen v delavnico krojača Leopolda Razdevšeka vlom. Lopovi so mu odnesli 10.000 Din vredno zalogo gotovih oblek.

Samomor vodje finančne kontrole. V Dravogradu si je pognal v glavo iz službene puške kroglo Franc Kapun, vodja finačne kontrole. Prepeljali so ga v bolnico v Slovenjgradec, kjer pa mu ni bilo več pomoči.

Umrl vsled opeklin. 50 letni hlapec iz Ložine pri Ptuju je požigal na travniku svojega gospodarja nagrabljeno dračje. Po nesreči je padel v ogenj, iz katerega so ga oteli s takimi opeklinami, da jim je podlegel v bolnici v Ptuju.

S hišo vred je uničil ogenj še 3000 težko prihanjenih dinarjev posestniku Antonu Jauniku v Hrastju pri Pekrah v okolici Maribora.

Strašen slučaj samomora. V samotni viničariji v Hrastovcu pri Zavrču pod Ptujem je životaril borno življenje 60 letni viničar Franc Bratuša. Ljudje so ga dolžili, da se preživlja z ukradeno kuretino in so mu grozili z orožniško ovadbo. Te grožnje so starega reveža tako razburile, da je zažgal pod seboj posteljo in se nato ustrelil z lovsko puško. Ko je zgorela viničarija do tal, so našli na pogorišču zoglenelo truplo nesrečnega obupanca.

Še nerazkrinkan požigalec, ki je onečastil tudi kapelico in Marijin kip. Požigalec je polil na Pobrežju pri Ptuju posestniku Ivanu Tušeku hišna vrata z bencinom in jih je nato užgal. Na srečo se je pojavil še pravočasno gospodar, ki je preprečil razmah ognja. Drzni požigalec je oddal nanj 4 strele in izginil v smeri proti Št. Vidu, kjer je podtaknil ogenj, ki je uničil tri župnijska gospodarska poslopja in znaša škoda 120.000 Din. Po tem požigu je zločinec napadel, pretepel in streljal na posestnika Konrada Korošca. Streli niso zadeli. Ista zloba se je lotila kapelice ob banovinski cesti, iz katere je vrgel na cesto kip Matere božje.

Smrtna nesreča pri podiranju. Pri mlinarju Ribiču v Cezanjevcih pri Ljutomeru so podirali hrast. 47 letnega posestnika Jakoba Vrbnjaka iz Podgraja je veja tako udarila po glavi, da je bil hitro po nesreči mrtev.

Obsojen, ker je ponarejal jurje in stotake. Pri razkrivanju stare slamnate strehe so našli celi šop slabo ponarejenih jurjev in stotakov in sicer v Botkovcih v srezu Ptuj. Kot ponarejevalec je bil v Mariboru obsojen na 1 leto robije in 1000 Din globe delavec Vinko Vnuk iz Botkovcev.

Umrla na posledicah padca z voza. V Zgor. Polskavi pri Mariboru so se splašili mladi voli posestnici Neži Koban na Selah. Padla je z voza in se je pri padcu tako poškodovala, da je podlegla poškodbam 14 dni po nesreči.

Skrivnostna požigalčeva roka na Dravskem polju. V vasi Zg. Gorica pri Račah so doživeli 19., 20., 21. med eno in drugo uro čez polnoč od požigalčeve roke podtaknjene požare. Prvič je gorelo na domu posestnice Marije Šramel. Predno so zamogli iz nočnega spanja vzbujeni gasilci preprečiti, se je raztegnil ogenj na sosedna poslopja Vincenca Fingušta in Elizabete Pernat. Skupna škoda znaša pri teh treh 120.000 Din. Naslednjo noč ob isti nočni uri je pogorel škedenj in za tem še hlev posestniku Fricu Čelofigi, ki je oškodovan za 40.000 Din. Tretji nočni požar je upepelil gospodarsko poslopje posestniku Alojziju Pauko.

Neznan vlomilec je obiskal v noči podstrešno sobo krčmarja Vrhovnika v Slov. Bistrici. Ukradel je zlato žensko uro, zapestnico in še več drugih predmetov.

50.000 Din požarne škode. V Gorišnici pri Ptuju se je pojavil rdeči petelin na posesti Ivana Horvata. Ogenj je uničil tudi gospodarsko poslopje posestnika Jožefa Mikše. Skupna požarna škoda znaša 50.000 Din.

S skokom v Dravinjo se je rešil napadalcev. Ne daleč od Studenic pri Poljčanah so napadli pijani fantje domov se vračajočega posestnika Miklavža Stiplovšeka in so ga ranili. Ko je postajal položaj za napadenega vedno bolj nevaren, je skočil v mimo tekočo Dravinjo, jo srečno preplaval in si je na ta način otel življenje.

Vsled vnetja oblekce je dobila v Libojah pri Celju petletna Anica Berlečičeva tako hude opekline po telesu, da je umrla v groznih bolečinah v celjski bolnici.

V Savo je skočil in utonil pri Radečah 19letni dimnikarski pomočnik Karl Gams, ker je zapravil svojemu mojstru 200 Din.

Zaposlenost v marcu. Osrednji urad za zavarovanje delavcev v Zagrebu je izdal mesečno statistiko zavarovancev za mesec februar 1936, iz katere je posneti, da je znašalo ta mesec število zavarovancev v vsej državi 552.948, kar pomeni v primeri z januarjem 1936 dvig za 4.639 članov, v primeri s februarjem lani pa je število zaposlenega delavstva naraslo celo za 47.564, v primeri s februarjem 1934 pa za 57.897. V primeri s februarjem lani izkazujejo prirastek uradi v Osjeku, Belgradu, Nišu, Dubrovniku in Skoplju, nadalje pri trg. blagajnah v Zagrebu in Belgradu. Mezda zavarovanega delavstva je znašala dnevno 21.30 Din (—0.48 Din v primeri s februarjem lani). Skupna zavarovana mezda je znašala 294.38 milij. (januarja 1936 293.29 in februarja 1935 275.19 milij. Din).

Nesreča z motornim kolesom. Na motornem kolesu s prikolico so se peljali iz Žalca proti Celju: Franc Klun iz Sajevca pri Ribnici na Dolenjskem, jurist Alojz Zidar iz Brež pri Ribnici in še en moški. Med vožnjo je počila os na prikolici in vsi trije so padli na cesto. Vozač je ostal brez poškodb, Klun ima poškodbe na prsnem košu in Zidar si je zlomil levo nogo ter poškodoval desno.

Obsojen, ker je pomotoma ubil nedolžnega. V Celju je bil obsojen na 2 in pol leta robije ter na plačilo povprečnine v znesku 600 Din kovaški mojster Matevž Jakelj iz Lemberga pri Vojniku. Omenjeni je iskal 8. marca po Lembergu one, ki so bili napadli njegovega sina. Pri svoji kovačnici je zadel na Jožefa Blazinšeka. Radi teme ga ni spoznal in ga je obdelal z železnim predmetom tako po glavi, da je Blazinšek podlegel 9. marca poškodbam v celjski bolnici.

Otrok utonil. 4 in polletna Marjanca, hčerkica kovaškega mojstra Zoreta iz Kamnika, je spodrsnila na deski preko z deževnico napolnjene struge pri Bistrici pod jezom v Kamniku, padla v vodo in utonila.

Dve obsodbi pred celjskimi sodniki. Dne 21. aprila sta se vršili v Celju dve obravnavi. Odgovor je dajal 27 letni Jože Lampret iz Ponikve, ker je 16. febr. pred hišo Franca Fortuna pri Ločah udaril po glavi s kolom Jakoba Slatinšeka in je ta na posledicah udarca umrl 4. marca v bolnici. Obsojen je bil na 3 leta robije, na povprečnino 1000 Din in na povračilo bolniških stroškov v znesku 500 Din. Isti dan sta se zagovarjala Miha Leskovšek in njegov brat Jožef s Pilštajna, ker sta v vinogradu zvečer po opravljenem delu z motiko poškodovala Janeza Leskovšeka. Rana je pozneje povzročila zastrupljenje, kateremu je udarjeni podlegel 27. marca. Miha Leskovšek je bil obsojen kot starejši mladoletnik na poldrugo leto zapora, njegov brat je bil oproščen, ker je razprava pokazala, da ni sodeloval pri zločinu.

Dva našemljena tolovaja sta oropala Julki Šajatovič iz Popovičev pri Suhorju na poti v Metliko 98.000 Din. Julki je umrl mož v Ameriki in ji je zapustil 100 tisoč Din. Iz strahu pred okradenjem je neprevidna ženska nosila denar pri sebi in je bila ob njega na državni in prometni cesti.

Nov železniški most preko Donave za povzdigo tujskega prometa med Jugoslavijo ter Rumunijo bodo zgradili in se bo to vprašanje uredilo na konferenci v Bukarešti dne 10. maja.

Telefonski promet med M. Soboto in Št. Lorenzem in Unterknittelfeldom se otvori s 1. majem.

Za povzdigo tujskega prometa v mejah naše države bodo uvedeni s 15. junijem sezonski brzovlaki ,ki bodo redno vozili do 15. oktobra. Jutranji brzovlak iz južnih krajev bo prihajal ob 6.12 na Zidani most, ob 7.31 v Ljubljano, ob 9.32 na Jesenice in ob 10.43 v Rateče-Planico. Na Zidanem mostu bo zveza z Mariborom, v Celju pa proti Dravogradu in Prevaljam, in sicer bo prihod v Celje ob 6.46, v Maribor ob 7.50, na Dunaj ob 14. in v Prago ob 21.10. Uvedene bodo tudi redne avtobusne zveze med Šmartnom ob Paki in Logarsko dolino, iz Kranja na Jezersko iz Lesc na Bled in iz Bistrice ob Bohinjskem jezeru do hotela »Zlatorog«.

Razburjeni so! Ker smo opozorili na podtalno delo gotovih ljudi med mariborsko obrtno mladino, so se nekateri v svojem socijalističnem tisku silno razburili. Seveda so jih takoj tudi pofovski listi vzeli v zaščito, da naj se jih nikar ne denuncira! Glede denuncijantstva bi lahko ti pofovski listi tiho ostali, da se ne bi kdo spomnil, kako so hodile ovadbe v Belgrad pod režimom JNS. Gospodje, v tem poglavju ste v nevarnosti, da boste odnesli večen rekord!

Dva sodelujeta. Dosledno čitamo zadnji čas, kako nacijonalistični listič »Večernik« objavlja notice iz socijalističnih časopisov. Na drugi strani pa tudi nič ne čitamo, da bi socijalistični časopisi vedeli katero napisati o JNS in o njenih dobrotah za delavstvo. Je to zanimivo! Pa kaj, saj hodi na socijalistične shode »sodrug« dr. Reisman, ki je bil eden glavnih od bivših demokratov in nacijonalistov. Delavstvo pa se pusti »voditi« od dveh tako si nasprotujočih in vendar tako vidno sodelujočih voditeljev.

Višek nesramosti. V zadnji »Delavski pravici« čitamo dopis iz Laškega, kjer dopisnik razlaga, da je to višek nesramnosti, kar se je zgodilo na shodu v Laškem. Radi vam verjamemo, da ste razburjeni. Ali ste mislili, da je mogoče drugače, posebno če g. dr. Reismana poznate? Nikar

ne mislite, da bodo ti marksisti kedaj dali vam, krščanski delavci, kaj prav, da vas bodo kedaj pustili kje do besede in vpliva. Nikar ne upajte, da bodete z njimi mogli kedaj res biti v skupni fronti. Skupna delavska fronta je samo na tak način, da gredo na eno stran samo vsi krščansko misleči delavci, na drugi pa naj ostanejo oni, ki verujejo marksistom.

Samo na veliki petek meso! Skoro nismo mogli verjeti, da je v gotovih krogih, ki vodijo delavske vrste v Sloveniji, taka zagrizenost proti vsemu, kar je katoliškega, kar je verskega. Toda dognalo se je, da je resnica! Kuhinja Delavske zbornice v Ljubljani vse leto ni dajala na petek meso, na veliki petek pa ga je dala! Mi vemo, da je postna postava dana od Cerkve in da nas veže kakor božja zapoved. Mi vemo, da marksistični brezverci v Sloveniji dosledno sramotijo naše versko prepričanje posebno ob velikih praznikih, ker vedo, da prazniki sami vplivajo na vse, tudi na njihove politične pristaše-socijaliste, ki niso v celoti še izgubili svoje vere. Da pa bo to njihovo sovraštvo seglo celo v kuhinjo in da bodo celo s takimi sredstvi skušali sramotiti cerkvene zapovedi, to pa je predrznost, ki kaže, da je v teh vrstah več kot navadna človeška hudobija, da je v njih pravi satanizem! To ni edinstven slučaj! To je samo viden slučaj, koliko pa je nezapaženih, to bi mogli dognati, ako bi imeli le malo odprte oči!

Odvračanje od velikonočne spovedi. Sedaj je predpisano, da tudi vajenci v obrtno nadaljevalnih šolah imajo priliko verske vzgoje in pouka. Predpisano pa je tudi, da gredo skupno k velikonočni spovedi in sv. obhajilu. V Mariboru pa smo mogli ugotoviti, da se je med vajenci vršila prava propaganda proti spovedi. Vemo dobro, da to prihaja od marksistov, ki so začeli med to mladino sejati svojo zmoto. Vodstvo šole opozarjamo na to, da se naj v tem pogledu pazi na mladino. Tudi mojstri naj gledajo, s kom vajenci občujejo in kdo je, ki vpliva na njihovo vzgojo! Mladina je v taki nevarnosti, da moramo biti vsi pozorni na njo!

Zastopniki delavcev-tiskarjev postajajo tiskarnarji. Organizacijo delavcev tiskarjev v Sloveniji vodita Kosem in Štrukelj. Kakor izvemo, sta sedaj postala tudi solastnika Delniške tiskarne v Ljubljani. Delavci pa so ostali delavci.

Železniški dohodki v lanskem letu. Naše državne železnice so zaključile svoje račune o dohodkih za leto 1935. Tako je prinesel lani potniški promet 472,310.193 Din, prtljažni 15,601.445, blagovni pa 1,438.470, skupno tedaj 1,925,990.109 Din. Dohodki v potniškem in prtljažnem prometu so v primeri z letom 1934. nižji, višji so pa pri blagovnem prometu. Lani je potovalo v I. razredu železnic 17.957 ljudi, v drugem 634.477, v tretjem pa 30,422.868 in v četrtem (v Bosni in Hercegovini) 545.944 ljudi. Potniški promet je bil v primeri s predlanskim letom znatno večji. Zaradi nazadovanja dohodkov v potniškem prometu je železniška uprava povišala vozne cene ,kar pa najbrže ne bo dosti učinkovalo. Mnogo bolje bi bilo omejiti čimbolj brezplačne in znižane cene ogromnega števila potnikov, ki potujejo z železnico. Pri tem žalibog nismo uspeli. Potem smo bili mnenja, da bi bilo potrebno, da se poveča vozna cena za I. in II. razred, odnosno, da se I. železniški razred sploh ukine, ker znašajo režijski stroški za I. železniški razred, štirikrat toliko, kolikor znašajo dohodki železnice od potnikov I. razreda in stroški II. razreda dvakratni znesek, katerega plačajo potniki II. razreda. Samo potniki III. železniškega razreda plačujejo železnici skupno toliko, kolikor znašajo režijski stroški železnice za III. železniški razred. Zdravo demokratično načelo zahteva, da potniki III. razreda ne plačujejo primanjkljajev železnic za socialno višje stoječe in gmotno bolje fundirane sloje! To demokratično načelo bi moralo pri naših železnicah brezpogojno zmagati.

Sanatorij za železničarje na Golniku. Bolniški fond za državno prometno osobje in njih svojce je sklenil, da bo dal nadalnje 3 milijone Din za zgradbo ter ureditev sanatorija za na pljučih bolane železničarje na Golniku. Ker sta bila že poprej za to zdravilišče naklonjena 2 milijona, jih bo sedaj 5 na razpolago za prepotrebno zdravstveno ustanovo. Poleg že obstoječega banovinskega sanatorija za jetične dobi Golnik še enega za železničarje. Kakor znano, je obstojal pred leti načrt za pozidavo železničarskega sanatorija v Visolah na Pohorju pri Slov. Bistrici. Merodajni faktorji so se odločili pozneje za Gorenjsko.

Železničar oškodovan za 1300 Din. V čolnu se je prepeljal z desnega na levi breg Drave v noči neznan vlomilec in je izmaknil iz delavnice železničarja Jožefa Potočnika v Melju v Mariboru orodja za 1300 Din.

Za zboljšanje položaja monopolskega delavstva. V Belgradu se je vršila anketa o položaju monopolskega delavstva. Komisije, ki so bile določene za proučevanje posameznih vprašanj za zboljšanje stanja monopolskega delavstva, so predložile svoje resolucije. Tako zahtevajo monopolski delavci, naj se ustanovi upravni in nadzorni odbor pri Pokojninskem fondu stalnih monopolskih delavcev v Belgradu, pri katerem bo polovica članov postavila upravo monopola, drugo polovico pa svet delavskih zaupnikov. Glede delovnega pravilnika je bila sprejeta druga resolucija, v kateri tobačni delavci zahtevajo avtomatično prevedbo delavstva po 5-letni službi v monopolskih podjetjih, nadalje zahtevajo pravico do odpravnine v slučaju odpusta v višini šestkratne mesečne plače, oziroma enoletne plače, pravico na letni dopust, pravico na plačo za čas bolezni in v slučaju avtomatičnega priznanja starosti vsem onim delavcem, katerim je bil na podlagi zakona o znižanju prejemkov uradnikov in uslužbencev odbit 10-odstotni zaslužek. Sklepi konference so zlasti važni za delavstvo ljubljanske tobačne tovarne, ki je bilo najbolj prizadeto.

Ustanovitev tarifnega odbora za tekstilno delavstvo. V Ljubljani se je ustanovil Centralni tarifni odbor za tekstilno delavstvo, v katerem so predstavniki treh strokovnih zvez. Okrožni tarifni odbori se bodo pa osnovali še v Mariboru, Kranju in Celju. V krajih, kjer so tekstilni obrati, se osnujejo pa še krajevni tarifni odbori. Gotovo je ustanovitev teh odborov velik uspeh. Predvsem bo njihova naloga, da pripravijo tla kolektivni pogodbi tekstilnega delavstva. Ustanovitev Centralnega tarifnega odbora je zbudila veliko zanimanje med našim tekstilnim delavstvom, ki je pri nas najštevilnejše, saj ga je že okrog 14.000. Delovno razmerje v tekstilni industriji še ni urejeno, kar je pokazala letos tudi anketa v Beogradu. Ureditev je zelo potrebna, saj se tekstilna podjetja pri nas zelo naglo množe, pač zato, ker tekstilna industrija uživa carinsko zaščito in ker je delovna sila pri nas zelo poceni. Večina podjetij je v tujih rokah. Znano je, da so nekatera podjetja prišla v našo državo s starimi stroji, kakršni že davno več ne obratujejo v drugih državah, pri nas so si pa kmalu skovala velik kapital. Nove tovarne sicer nudijo zaslužek našemu delavstvu, toda moramo biti zelo previdni glede tujih podjetij, ki lahko prav tako hitro ter nenadno zapuste naše kraje, kakor so prišla, ko jim bodo postala tla neugodna in bodo pustila le izčrpano, jetično delavstvo. Zadnji časi so se nekateri naši kraji zelo naglo industrijalizirali zaradi tekstilne industrije in lahko nas upravičeno skrbi, kaj bo z armado delavcev, če bo prenehala konjunktura za tekstilno industrijo, saj je ustvarjena več ali manj umetno. Zato je pač treba zaščititi interese tekstilnega delavstva.

Jesenice. Delavstvu plačane dopuste! Na zadnjem sestanku mož in fantov v sredo 15. t. m. v Krekovem domu se je tudi mnogo govorilo o ukinitvi § 219 ob. zak. Mi smo glede ukinitve tega § svoje mnenje za jeseniško delavstvo že povedali v velikonočni številki »Delavske fronte«. S tem pa še ni rečeno, da je stvar že rešena za jeseniško, še manj pa za ostalo delavstvo. Treba bo še zelo mnogo, zelo mnogo resnega in premišljenega dela. Izvleček iz debate: Nikakor ni prav, da se je omenjeni § ukinil, ne da bi se delavstvu na drugi strani dale kake ugodnosti. Ukinitev tega § je bila pripravljena že pod prejšnjo vlado. Zastavijo naj se vse sile, da sedanja vlada, z ozirom na ukinitev § 219 ob .zak. uzakoni enotedenske plačane dopuste za vse delavstvo. Kdo je bolj potreben vsaj enotedenskega oddiha, kot ubogi delavski trpin, da si odpočije živce od večnega ropota strojev, tuljenja žerjavov in glušečih udarcev kladiv!?

Številke govore. Zveza rudarjev iz Bosne ter Hercegovine je imela v Zenici svoj kongres. Pri razpravi o položaju rudarjev so naglasili govorniki, da so lansko leto pri nas rudarske nesreče zahtevale 179 smrtnih žrtev, 220 hudo in 4.900 lažje ranjenih. Razne večje ter manjše nesreče so se dogajale radi pomanjkanja in zanemarjenosti varnostnih naprav. Če rudar le malenkost zagreši, so globe tako mnogoštevilne in ne primerno visoke, ker so plačali rudarji iz Bosne in Hercegovine tekom zadnjih 10 let v globah 3,424.223 Din. Da je skrb za življenjsko varnost bosansko-hercegovskih rudarjev skrajno slaba, nam dokazuje tudi tozadevna na omenjenem kongresu sklenjena resolucija, ki naglaša ter pravi: Rudarska glavarstva naj se izločijo iz kompetence ministrstva za gozdove in rudnike. Pri rudarskih glavarstvih naj se osnujejo posebni odseki za preiskavo jam in varnostnih naprav. Pri rudnikih pa naj se ustanovijo odbori predstavnikov delavcev, delodajalcev in bratovske blagajne, ki bodo predlagali potrebne varnostne ukrepe. Metanske in drugače slabe jame naj se redno kontrolirajo vsaj enkrat na mesec. V metanskih in ostalih nevarnih jamah naj bo prepovedano akordno delo.

Stavka v Stanovskem končana. V pondeljek so se začela med rudarji rudnika Stanovsko pri Poljčanah in med predstavniki lastnikov pogajanja zaradi zaključka stavke. Rudarji so s svojimi zahtevami uspeli. Podjetje se je pismeno obvezalo, da bo najkasneje v teku sedmih dni izplačalo vse zaostale mezde, v bodoče pa bo izplačevalo vse mezde 14dnevno nazaj. Po podpisu te pogodbe se je vrnilo prvega dne 70 rudarjev na delo, pa tudi ostali sedaj že delajo. Za časa stavke so živeli rudarji v silni revščini. Cela okolica je sočustvovala s temi siromaki, ki bi bili s svojimi družinami naravnost poginili od gladu in revščine, če jim ne bi bili pomagali okoličani, pri katerih so se rudarji preživljali kot dninarji.

Strh pred redukcijami v rudniških revirjih. Med najbolj prizadetimi rudarskimi kraji je Zagorje, ker se obetajo tukaj največje redukcije. Strah pred njimi je globoko zajel ves kraj in razburjenje ljudi stalno narašča. V torek so se vršile v Zagorju velike skupščine rudarjev, ki so nato zahtevali od rudniškega ravnateljstva pojasnila, kako je z njihovo usodo, potem pa so prosili vodstvo občine, da posreduje na merodajnih mestih. Deputacija rudarjev je obrazložila županu obupen položaj, saj delajo ta mesec jedva 11 dni. Že doslej je dobivala rudarska družina v rudniškem konzumu na pol meseca za 50 do 80 Din živil, kar pač ne more zadostovati niti za tako skromno prehrano. Brezposelni prosijo, da jim banska uprava pomaga z živili. V Ljubljano so zagorski rudarji poslali posebno deputacijo, ki bo na merodajnih mestih prikazala vso nesrečo, ki je zadela zagorske revirje.

Občinska uprava v Zagorju na delu. Morda še ni nobena občinska uprava tako skrbela za dobrobit svojih občanov kot skrbi ravno sedanja. Kljub temu, da je podedovala od svojih prednikov skoraj prazno blagajno, vendar polaga veliko pažnjo na javna dela. Vse ceste, posebno v okoliških vaseh, tako v Vinah, Znojilah, Sv. Urhu in Vrhu temeljito popravljajo, za kar so hvaležni posebno kmetje, ki so jih v prejšnjih letih poznali le takrat, kadar so rabili njih glasove, njihove prošnje pa so skoraj vedno preslišali. Toda ne le kmetje, tudi brezposelno delavstvo uživa naklonjenost sedanje uprave. Vso zimo je bila odprta javna kuhinja, ki je dajala brezplačno hrano včasih celo 300 brezposelnim. Sedaj je kuhinja nehala delovati, toda upati je, da delavstvo tudi sedaj ne bo pozabljeno. V kratkem začno graditi prepotrebno cesto iz Zagorja čez Slačnik v Trbovlje, pri čemer bo zaposlenih lepo število brezposelnih in bo tako velikemu pomanjkanju, ki vlada v naši dolini, vsaj deloma pomagano. V torek, dne 21. t. m. je odšla prva skupina brezposelnih delavcev, 33 po številu, k gradnji banovinske ceste v Trebeljevo. Nekaj brezposelnih je dobilo delo pri železnici. Upamo, da se bo sčasoma brezposelnost v našem revirju vsaj nekoliko omilila.

Senovo-Rajhenburg. Na svojem službenem potovanju po okrajih Krško in Brežice se je g. ban dr. Marko Natlačen ustavil tudi v Rajhenburgu. Rajhenburg se je za to priliko dostojno pripravil. Raz vseh hiš (razen štirih) so plapolale zastave, ob vsaki strani ceste je pa vihralo na stotine in stotine malih zastavic, kar je dalo trgu izredno praznično lice. G. bana je s pomenljivim nagovorom pozdravil pred občinsko hišo g. banski svetnik Jožef Tratnik, nadalje zastopniki posameznih društev, katera so se sprejema korporativno udeležila. Tudi brezposelni rudarji iz Senovega so se v obilnem številu udeležili in prosili g. bana za pomoč. Zastopniki krajevnih organizacij JRZ so pa že prejšnji dan izročili g. banu izčrpne spomenice, tičoče se potreb tuk. kraja. Značilno je, da se sprejema ni udeležil tuk. g. župan dr. B., niti ne učiteljstvo senovške šole, čeprav je bilo časa dovolj sedaj, ko so bile velikonočne počitnice. Na intervencijo banskega svetnika g. Tratnika je minister za socijalno politiko nakazal en vagon koruze za tuk. brezposelne in za druge revne občane. Koruza je te dni prispela in bila razdeljena. — Preureditev občine Rajhenburg, ki je svoj čas zaradi nabiranja podpisov dvignila toliko prahu, je sedaj srečno končana. Predvsem čudno je to, da so se tisti najbolj postavili po robu, ki so že lansko leto v občinskem odboru glasovali za razdružitev.

V naši državi je rudarskih podjetij, državnih in zasebnih, čez 400, od katerega števila obratuje samo 152 rudokopov, 54 državnih in 138 zasebnih. Vrednost produkcije je znašala v lanskem letu, po uradnih podatkih čez 1 milijardo dinarjev. Po višini produkcije pride na prvo mesto premog s 4,474.697 tonami v vrednosti 625 milijonov dinarjev. Za premogom pridejo livarski izdelki, 145.851 ton, v vrednosti 309 milijonov Din. Produkcija svinca in svinčene rude je znašala 552.000 ton, bakrena 486.000 ton in 130 tisoč ton železna ruda.

Nepoboljšljiv vlomilec. Alojz Bebar, v Zagorje pristojni rudar, je imel že večkrat opravka s sodiščem. Lani 18. oktobra je vlomil v šolsko poslopje na Gori pri Litiji, 8. nov. je vdrl v stanovanje kovača Antona Vodlana v Laškem in v stanovanje učiteljice na Razborju. Odnesel je vse, kar mu je prišlo pod roko. — Pred aretacijo je vlomil v mrtvašnico v Izlakah ter vzel kramp, s katerim je vlomil v cerkev. V cerkvi je odprl tabernakelj, vzel iz monštrance presv. hostijo, jo pojedel, pozlačeno lunulo je odnesel in iz nabiralnikov je pobral denar. Lunulo je položil pri Zagorju na tračnice, da jo je vlak stlačil. Skušal jo je vnovčiti, ko je zvedel, da nima vrednosti, jo je odvrgel. Nepoboljšljiva zloba je bil te dni v Celju obsojen na 5 let robije in po prestani kazni pride za 4 leta v kazenski zavod.

Delavci in nameščenci, združujte se v krščanskih strokovnih organizacijah! Pojma pravica in krivica sta od Boga, ki je sam nositelj pravice in ne more delati krivice. Saj je neskončno pravičen. Delavsko osvobodilno gibanje more nasloniti svojo organizacijo le na versko idejo, le na Kristusa. Vera v Kristusa za boreče se delavstvo ne more biti privatna zadeva, ampak vogelni kamen njegove organizatorične stavbe. Brez tega kamna vsa stavba pade, ker v svetu samem vlada načelo sile močnejšega nad slabšim in bi moral po tem načelu tudi delavec vedno le trpeti in služiti posedujočim plastem, posestnikom kapitala. Delavstvo ne more iskati torej zatočišča v organizacijah, ki so indiferentne ali celo krščanstvu nasprotne. Po tej logiki marksizem ni in ne more biti za delavstvo rešilna bilka, ker priznava le zemeljske zakone, ne pa tudi nadnaravnih. Isto velja tudi za fašizem ter nacionalno-šovinistična gibanja, ki jim je država ter narod začetek in konec bitja ter nebitja. Ne rdeče socijalistične, temveč rdeče Kristusove zastave naj bodo znamenja, pod katerimi zmagujemo in vstajamo. Delavstvo in nameščenstvo: Združuj se v dosledno krščanskih strokovnih organizacijah, ki brezpogojno priznavajo načela sv. očetov, izražena v okrožnicah »Rerum novarum« ter »Quadragesimo anno«!

Soteska pri Novem mestu. Dne 19. t. m. smo imeli ustanovni občni zbor naše podružnice ob veliki udeležbi naših delavcev. Prišli so tudi gospodje iz Ljubljane, ki so nam dali poguma. Delavstvo je pokazalo dokaj dobre volje, ki pa jo bo tudi potreba za dosego naših ciljev. Odbor.

DELAVCI LESNE STROKE SE ORGANIZIRAJO.

V vsej Sloveniji je bilo po statistikah koncem leta 1935 5585 zaposlenih delavcev v lesnih obratih, v vsej državi pa 46.272. Zato bo lesno delavstvo hvaležno Zvezi združenih delavcev, da je začela poleg drugih strok delavstva organizirati tudi lesne delavce.

V nedeljo dne 19. t. m. se je vršil že prvi tak ustanovni občni zbor skupine lesnega delavstva v Soteski. Občni zbor je potekel v tako lepem razpoloženju in navdušenju za katoliško delavsko strokovno organizacijo Zvezo združenih delavcev, da je bilo veselje gledati to zanimanje in smisel za organizacijo, ki so jo pokazali prav vsi navzoči člani podružnice, katerih je bilo 55. Po poročilu predsednika občnega zbora tovariša Zajca je predsednik Centrale tov. Jonke Jožef občni zbor v imenu Zveze v Ljubljani in tovariške nameščenske organizacije prav toplo pozdravil in se zahvalil članstvu za tako veliko razumevanje organizacije. Pri volitvah je bil izvoljen odbor s tov. Zajcem kot predsednikom. Po določitvi članarine in glasila se je pri slučajnostih razvila živahna debata o delavskih institucijah, posebno o Okrožnem uradu, o nujnih nalogah. katere ima izvršiti izvoljeni odbor. Po skoro tri ure trajajočem zboru je predsednik zaključil ustanovni občni zbor s pozivom, da člani odbor v vsem podpirajo in vedno delujejo za interese organizacije. Bog živi!

Poljedelske zbornice in poljedelski delavci.

Poljedelskim delavcem je gotovo deloma že znano iz dnevnega časopisja, da je bil izdelan v kmetijskem ministrstvu predlog zakona o ustanovitvi poljedelskih zbornic. Po tem osnutku naj bi prišli pod te zbornice poleg zemljiških posestnikov tudi kmečki delavci, ki doslej niso bili zaščiteni po nobeni slični ustanovi. Strokovna zveza poljedelskega delavstva v Ljubljani je razpravljala o predlogu po temeljiti proučitvi vprašanja. Razpravljala je o njem seveda le z delavskega stališča. Po stvarni debati je bilo sklenjeno, da se predlagajo k sedanjemu osnutku spremembe razložene v tej-le resoluciji:

Strokovna zveza poljedelskega delavstva pozdravlja inicijativo kr. vlade za ustanovitev poljedelskih zbornic. Predlog za zakon predvideva, da bo poljedelska zbornica na podlagi korporativnega načela zakonita predstavnica zemljiških posestnikov in poljedelskih delavcev. Zato pričakujemo kot strokovna organizacija poljedelskega delavstva, da bo imelo to delavstvo v novi zbornici vso potrebno zaščito ter zaslombo. Doslej te zaščite poljedelsko delavstvo ni imelo in je bilo v tem oziru na slabšem od industrijskega ter obrtnega delavstva, ki uživa zaščito delavskih zbornic.

Vendar pa vidimo v dosedanjem predlogu nekatere točke, ki so potrebne izprememb oziroma dopolnitev. Da bo poljedelsko delavstvo v novih zbornicah resnično zaščiteno, predlagamo:

1. Občinski in sreski odbori, ter banovinska in glavna poljedelska zbornica naj bodo sestavljene na paritetni podlagi, to je iz enako močnih

teles zemljiških posestnikov-delodajalcev ter poljedelskih delavcev-delojemalcev. Le v takem ustroju vidimo namreč izpeljano tudi praktično korporacijsko misel.

2. Občinski odbori naj volijo za delovno dobo svojega predsednika izmenoma enkrat iz vrst delodajalcev, enkrat iz vrst delojemalcev. Po istem načelu naj se voli tudi podpredsednik, ki pa mora pripadati drugemu telesu kot predsednik.

3. V sreski odbor naj pridejo kot člani vsi predsedniki in podpredsedniki občinskih odborov. Predsednik in podpredsednik sreskega odbora naj se volita na isti način kot v obč.odboru.

4. Po enakem načelu naj bo sestavljena tudi banovinska ter glavna poljedelska zbornica iz teles delodajalcev ter delojemalcev, ki naj jih tvorijo predsedniki in podpredsedniki sreskih odborov oziroma delegatje iz vrst delojemalcev ter delodajalcev iz banovinskih zbornic.

Vzporedno s tem naj se izpremeni predlog zakona tudi v ostalih točkah, v kolikor je to potrebno.

5. V telesu poljedelskih delavcev-delojemalcev naj imajo volilno pravico vse tiste osebe, ki se bavijo na dan razpisa volitev pretežno s poljedelskim najemnim delom in vse brezposelne in ki bivajo v občini že tri mesece.

6. V občinskih ter sreskih odborih in banovinski ter glavni poljedelski zbornici morajo biti zastopane strokovne organizacije poljedelskega delavstva, ki raztezajo svoje delovanje na vse stroke tega delavstva po enakem številu predstavnikov kot kmetske ustanove.

7. Vse volitve naj bodo tajne.

8. Poljedelska zbornica naj ima glede na zaščito delavstva iste pravice in ista pooblastila kot jih daje zakon o zaščiti delavstva delavskim zbornicam radi zaščite delavstva. Tozadevni predpisi iz zakona o zaščiti delavcev naj se vstavijo tudi v zakon o poljedelskih zbornicah.

9. Kontrolo nad delom poljedelskih zbornic naj vrši minister za kmetijstvo sporazumno z ministrom za socijal. politiko in narodno zdravje.

Prosimo, da se upoštevajo v interesu delavstva vsi ti predlogi podpisane organizacije. Želimo, da nas blagohotno obveščate o vseh nadaljnih ukrepih v tej zadevi.

O predlaganih spremembah so bili obveščeni tudi dr. Korošec, dr. Krek, oba slovenska ministra ter ban g. dr. Natlačen. Zato je upati, da bodo spremembe v celoti upoštevane, kar je vsekakor v interesu delavstva. Delavstvo bo imelo seveda pravo korist od nove zbornice, če bo stanovsko zavedno ter strokovno organizirano. Zato vabimo, da se vsi poljski delavci pridružite in organizirate pri podpisani organizaciji.

Strokovna zveza poljedelskega delavstva,
Ljubljana, Tyrševa cesta 29-I.

Seja odborov SUZOR-a v Zagrebu.

Pretekli petek, dne 17. aprila, se je začelo zasedanje uprave SUZOR-ja v Zagrebu, ki je trajalo do torka 21. aprila.

Seji so prisostvovali tudi delegati iz Slovenije in sicer Ivan Avsenek, industrijalec iz Ljubljane, Anton Rojina, industrijalec iz Ljubljane in Jože Lekan, bančni uradnik iz Ljubljane. — Upravni odbor je predvsem proučeval važna tehnična vprašanja, dalje pa imenovanja in upokojitve uradnikov v smislu pragmatike. Posamezni referenti SUZOR-ja so podali svoja poročila, ki so se nanašala na Okrožne urade in ki so v njih obravnavali predvsem vprašanja internega značaja. Po referatih so prišli na vprašanje neiztirljivih, toda predpisanih zneskov iz prejšnjih let in sicer od leta 1930 dalje. Sprejet je bil načelni sklep na predlog delegatov, da se v bodoče ne bodo več dovoljevali zaostanki, predvsem ne zaostanki za več let nazaj.

Za tem so obravnavali vprašanje posameznih ekspozitur, kar pa še niso obravnavali v vseh podrobnostih, temveč so naročili predsedstvu, da napravi najprej načelne predloge za razširitev, odnosno skrčitev ekspozitur sploh. Govorili so tudi o razpisu del za ekspozituro v Kranju, ki se bo izvršila v kratkem na predlog OUZD v Ljubljani po odobritvi Osrednjega urada.

Odbor je zavzel tudi svoje stališče k uredbi ministra za socijalno politiko, da se ukinejo v bolnišnicah I. in II. razred.

Ta uredba določa, da bo moral Osrednji urad za svoje bolne člane prispevati odslej 30 Din, za druge, ki pa niso člani Osrednjega urada ali krajevnih organov, se bo plačalo v bolnišnici največ 20 Din, oz. če ne plačajo več kot 240 Din neposrednega davka, niti 10 Din dnevno. Po trditvi glavnega ravnatelja Glaserja je od 570.000 zavarovancev 500.000 takih, ki ne plačajo tolikšnega letnega davka. Upravni odbor je pooblastil predsedstvo, da vloži predlog na socialno ministrstvo, da se to vprašanje, ki gre na škodo Osrednjega urada in njegovega članstva, z dodatno uredbo popravi, ker gre manjše plačevanje nekaterih članov na škodo onih zavarovancev, ki morajo plačevati odslej 30 Din in potemtakem v veliki meri prispevajo k stroškom za zavarovance, ki plačujejo manj.

V vprašanju, ki zanima ljubljanski okrožni urad, je bilo sklenjeno, da se postopa po predlogih ljubljanskih delegatov. Odbor je razpravljal tudi zadevo vzpostavitve Okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Vršcu, zgraditev poslopja okrožnega urada v Nišu in Dubrovniku in ustanovitev ekspoziture v Leskovcu.

Člani odbora so si tekom posvetovanj ogledali Merkurjev sanatorij v Zagrebu in zdravilišče za jetične na Klenovniku pri Zagrebu, ki je last SUZOR-ja. Na zaključni seji so bila razdeljena nekatera posojila. Tako je prejel »Merkur« za svoj sanatorij posojilo 800.000 dinarjev, občina Tržič 1,500.000 Din. Upravni odbor je pooblaščen, da se sme pogajati glede posojil z občinami Belgrad, Sarajevo, Bled in Zagreb. Državi je odobreno posojilo v znesku 25 milijonov dinarjev. Ta posojila so namenjena za bolnišnice v banovinskih mestih.

Iz boljševiškega raja.

Korupcija v Rusiji cvete na celi črti. Teden za tednom pridejo nove stvari na dan. Toda vsakokrat tudi izginejo. Navadno se tako zgodi, da dotični komunisti po službeni potrebi pridejo na višje mesto.

Petrolej, vžigalice, sladkor, papir itd. — teh stvari v Rusiji na deželi ni več nikjer dobiti. Stiska je hujša, kot je bila pri nas med vojno. Kakor dežela nima teh potrebščin, tako pa v mestih primanjkuje hrane. Ni mogoče dobiti ne krompirja, ne repe, ne zelenjave. Državne zadruge dobavljajo vse, toda ne revežem, ne delavcem, samo izvoljeni dobijo vsega v izobilju!

Šest milijonov političnih izgnancev. Te dni je izšla v Berlinu knjiga, ki objavlja, da je še danes v Rusiji nad šest milijonov političnih izgnancev, ki trpijo v ječah ali v Sibiriji. Te milijone je izgnala tista stranka, ki pridiguje svobodo prepričanja, svobodo govorenja! Lepa je ta svoboda! Vsem, ki kažete na razne koncentracijske tabore, pokažite še to Sibirijo šest milijonov nedolžnih!

Strokovno delo! »Leningradskaja pravda« piše v svojem listu z dne 4. marca t. l. sledeče: V leningradski tovarni Svetlana, ki izdeluje žarnice za radio-aparate, je proizvodnja vsaki dan slabša. Izdela se komaj 20% uporabljivih žarnic, vse drugo se mora zavreči. Tovarna je seveda državna.

Mladiči so tatovi in roparji. »Leningradskaja pravda« piše v isti številki tudi o zločinih mladoletnikov in se zgraža nad razmerami, v katere je država zašla. Tako popisuje vlom v Poštno hranilnico, ki so ga izvedli mladoletniki pod vodstvom 15letnega voditelja. Enako popisuje grozoviti umor žene, katero so njeni lastni otroci razmesarili. Ljudje, ki jim je ostal naraven čut poštenosti, sami uvidevajo, da take razmere vodijo narod v popolno propast in tako ni čudno, ako se zopet oklepajo vere in se kljub prepovedim in nevarnostim podajajo zopet v — cerkev.

Pred zaključkom nogometnega prvenstva. Prvi del letošnjega prvenstva Ljubljanske nogometne podzveze se bliža zaključku. V nedeljo so se odigrale v južni skupini finalne tekme, v mariborski skupini pa je bil predfinale s tekmo Železničar:Atletiki (Celje). V ljubljanski skupini je Primorje premagalo Korotan iz Kranja z 8:1, Hermes je premagal Celje s 4:1, v Mariboru pa so zmagali železničarji nad Atletiki s 4:1. Vrstni red je sedaj v ljubljanski skupini sledeč: Primorje, Hermes, Celje, Korotan, Ilirija; v mariborski skupini pa: železničar, ČSK, Maribor, Atletiki, Rapid. — V Zagrebu je gostoval dunajski prvorazredni klub Rapid. Njegov nastop pa je zagrebško občinstvo razočaral. V soboto so igrali Dunajčani proti Hašku 2:1, v nedeljo pa so bili poraženi od Gradjanskega 4:1.

Lep uspeh mariborskih rokoborcev. V nedeljo so se vršile v Zagrebu izbirne tekme v rokoborbi za sestavo jugoslovenske državne reprezentance. Na tekme so bili pozvani tudi trije Slovenci, člani mariborskega SK Maratona. Babič je v perolahki kategoriji jedva izgubil po točkah napram priznanim prvakom, v welter kategoriji se je Ivanič plasiral na drugo mesto za dosedanjim državnim prvakom Fischerjem, v poltežki kategoriji pa je zelo učinkovito zmagal Ivan Pircher, ki je položil dosedanjega državnega prvaka Metznerja na lopatice. Pircher se je s to svojo zmago uvrstil v državno reprezentanco ter bo nastopil prihodnji teden v Atenah, potem pa na Poljskem in v Pragi.

Kolesarske dirke v Ljubljani. Na progi Zg. Šiška-Koseze-Podutik-Glince-Dravlje-Zgor. Šiška, ki meri 10 km, je priredil Hermes v Ljubljani krožne kolesarske dirke, katerih se je udeležilo 12 juniorjev in 10 seniorjev. Juniorji so vozili 24 km, seniorji pa 80 km. Med juniorji je zmagal mladi Bricelj Franc (Ljubljanica), ki je vozil progo v krasnem stilu ter še veliko obeta, med seniorji pa je bil zmagovalec Štefan Rozman (Železničar-Maribor).

Table-tenis turnir v Mariboru. ISSK Maribor je priredil v Mariboru dvodneven table-tenis turnir, na katerem so sodelovali poleg naših državnih prvakov tudi avstrijski državni reprezentanti. Uvod v turnir je tvoril ekshobicijski dvoboj Avstrija:Jugoslavija, ki se je končal z nepričakovano zmago jugoslovanskega moštva, kar je tem pomembnejše, ker si je Avstrija letos osvojila svetovno prvenstvo. Turnirsko tekmovanje se je vršilo v soboto in nedeljo. Turnirsko prvenstvo si je osvojil dunajski klub Vindobona, druga je ljubljanska Ilirija, tretje mesto pa je zasedel ljubljanski Hermes.

V mednarodnem teniškem turnirju v Atenah so Jugoslovani odnesli zmago. V posamezni borbi je zmagal Punčec, v borbi parov pa Punčec in Palada. Na turnirju so sodelovali zelo močni francoski in italijanski igralci.

Delavci dobro vedo, da je

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru

v Gosposki ulici

njihov denarni zavod, kateremu lahko brez skrbi zaupajo svoje prihranke, če tudi so skromni.

Kako se zavarujemo pri »Karitas«?

Nič lažjega ko to, ker »Karitas« ne stavlja nobenih težkih pogojev.

Prva zahteva je, da si star že 7 let, nisi pa še vstopil v 80. leto.

Druga zahteva je, da si zdrav. »Karitas« zavaruje samo zdrave osebe. Pri bolehavih osebah se zahteva krajši ali daljši čakalni rok.

Zavaruješ se tako, da stopiš k zastopniku »Karitas« (zastopnike imamo že skoraj v vsaki župniji), ali se obrneš na vodstvo »Karitas« v Mariboru (Orožnova ulica 8). Tam dobiš »Ponudbo«, ki jo izpolniš in podpišeš. Na podlagi te ponudbe te »Karitas« sprejme med svoje zavarovanje.

Pri vstopu (ko oddaš podpisano ponudbo) plačaš samo 10 Din.

Glede zavarovanja samega sledeče:

1. Zavarovanje postane polnomočno takoj po vplačilu prve mesečne premije. Če bi torej zavarovanec umrl takoj po vplačilu prve mesečne premije, bi se za njim izplačala njegovim svojcem vsa zavarovana vsota. V slučaju, da bi umrl vsled smrtne nezgode, bi se izplačala celo dvojna zavarovana vsota. Le v izjemnih slučajih veljajo posebne določbe, ki jih vodstvo »Karitas« predpiše z vednostjo zavarovanca.

2. Višina zavarovane vsote se ravna po starosti, v kateri se kdo zavaruje in po višini mesečne premije. N. pr. Če si star 20 let, ko se zavaruješ, je zavarovana vsota pri isti mesečni premiji mnogo višja, kakor če si star ob času zavarovanja 30 ali 40 itd. let. Naj pokaže zgled: Če si star 20 let, ko se zavaruješ in plačuješ mesečno 50 Din, znaša zavarovana vsota 2250 dinarjev. Če si star 30 let in plačuješ mesečno 5 Din znaša zavarovana vsota 1750 Din. Če pa si star 40 let, ko se zavaruješ in plačuješ 5 Din, znaša zavarovana vsota samo 1260 Din. Kaj sledi iz tega? Da ne odlašaš, marveč se čim prej zavaruješ. Škoda je vsakega leta, vsakega dneva, ker ne veš, kdaj se bo treba od sveta ločiti.

Kdor se želi še natančneje poučiti o zavarovanju Karitas, naj vpraša zastopnika, ali pa se obrne na vodstvo Karitas v Mariboru (Orožnova ulica 8). Tam dobi vsa potrebna pojasnila in navodila.

Zastavne liste, zlato in srebro, kupuje Grajski urar Ignac Jan, Maribor.

Za Celje in okolico

si je manufakturna trgovina

Franc Dobovičnik

nabavila za spomlad in poletje ogromne množine najrazličnejšega blaga od najcenejše do najfinejše kvalitete. Vse to novo blago se prodaja po najnižjih cenah. **Dokazi: 4 m sportnega sukna** za fantovske obleke **Din 52.—, 3 m špricštofa** za športne moške obleke **Din 75.—, 3 m ševiotkamgarna** za moške obleke ali ženski kostum **Din 90.—, 3 m** lepega vzorčastega **sukna** za moške obleke **Din 120.—, 3 m** finega volnenega **kamgarna,** modno, vzorci v vseh barvah **Din 300.—, 4 m belega platna Din 20.—. Za neveste za celo obleko** od **Din 100.—** naprej. **Šivane odeje in moško perilo** iz lastne tovarne najceneje. Priporoča se Vam tvrdka

Franc Dobovičnik, Celje

15 Gosposka ulica 15

Iver-Kolenc:

Denar.

Sodobni roman.

16

Bankir je prikimal in dodal.

— Dragi prijatelj, ne delate prav. Tako vedenje vam ni v čast.

— Gospod Loche, — je dejal trdo Muzard — pustimo to! Povejte raje, ali ste slišali govor mojega prijatelja Naima? Kako se vam je dopadel?

Loche je skomignil z rameni.

— Z Bogom! — je dejal kratko in šel.

Pol ure pozneje sta se Andrejina in Muzard začudeno gledala za mizo v gostilni, ki je v njej blagajnik bil na hrani. Marija Plichet se je brhko sukala okrog mize in se ni mogla načuditi temu, da bo Muzard, ki ga je poznala kot sovražnika žensk, obedoval v ženski družbi. Naša znanca se za njeno čudenje nista zmenila.

— Vedite, — je besedičila deklica, da jaz vedno sama obedujem in sicer danes tu, jutri tam, kakor pač nanese slučaj. Današnji obed je za me slavnostna pojedina... Ne morete si misliti, kako sem vesela zaradi vašega povabila.

Muzard jo je pogledal z izrazom, ki si ga ni znala pojasniti. Nekaj časa jo je molče opazoval, potem pa se je začel opravičevati zaradi okolice.

— Oh! — se je zasmejala Andrejina — morda mislite, da se jaz vsak dan sučem v prostorih Palace hotela? Sicer pa mi je zelo malo do zunanjosti.

— Ne bi mislil, da ste vi tako veseli! Kadar pridete v uredništvo, ste tako resni!...

Andrejina se je še bolj zasmejala.

Morda mislite, da ste vi v službi bolj veseli ko jaz. Oh, kaj še! Kdor vas vidi v pisarni za pultom, mora misliti, da nosite na svojih ramah težo vsega sveta. Včasih me je bilo kar strah, ko sem šla mimo vas in ste me tako mrko pogledali, ko da bi bila kak zločinec.

Prešerno ga je pogledala in se smejala ko otrok.

— Oh! se je v hipu zresnila. — Iti moram. V ulici Bonnetiere imam pouk.

— Dovolite, da vas spremim? — je vprašal Muzard.

Andrejina je veselo prikimala.

Blagajnik je poklical Marijo in plačal. Nato sta se oba dvignila in šla.

Muzard je spremljal Andrejino do neke sive palače v Kleberski ulici. Tam sta se poslovila, ker so se njuna pota ločila.

Ko je Muzard ostal sam, se je vdal razmišljanju:

— Ta deklica je sijajna; ni neumna klepetulja ko druge ženske. Govori razsodno in resno... Ženil se ne bom z njo, gotovo ne. Tudi zaljubil se ne bom vanjo. Le prijatelja bova. Tu in tam se bova srečala in se razgovorila o tem in onem. Tako ko danes. Ne bo mi škodilo, če se zdaj — zdaj nekoliko otresem samote...

Zvečer se je Muzard podal v dvorec, ki sta ga bila najela mlada zakonca Soléme. V drevoredu, ki je bil pred dvorcem, je srečal gospo Elizabeto Chastenac. Gospa je bila žalostna. Muzard jo je spoštljivo pozdravil in je hotel iti mimo nje. A ona ga je ustavila in mu podala obe roki.

— Upam, — mu je proseče pogledala v oči — da boste ostali prijatelj mladega zakonskega para ter boste s prijateljskimi nasveti vodili i Ivana i malo Ivanko. Ne smete se jima odtujiti, ker bosta potrebovala vašo prijateljsko oporo.

— Gospa, — se je nasmehnil Muzard — jaz sem vendar tako neznatna oseba!

— Ne, ne! — je živo odkimala gospa. — Jaz vas visoko cenim in vem, da bosta mlada srečna, če bosta poslušala vaše nasvete.

Ta prijateljica župnika Naima, ki se je odlikovala po svoji pobožnosti in usmiljenosti ter preziranju svetnih stvari, je naredila na Muzarda ta večer globlji utis ko ob drugih prilikah. Ko je stala pred njim obsijana z mesečino, se mu je zdelo, da vidi pred seboj bitje iz drugega sveta. Brez pomišljanja je obljubil, da bo mladima rad pomagal, kadarkoli ga bosta potrebovala.

— Oh, hvala lepa — mu je stisnila gospa roko. — Sedaj bom mirna.

Muzardu se je zdelo, da so njene oči dobile bolj vesel izraz. Zavest, da je s svojo obljubo pomiril njeno blago srce, mu je bila v veliko zadovoljstvo.

Mlada poročenca sta Muzarda sprejela z velikim veseljem.

— O moj stari prijatelj! — je vzkliknil Ivan in ga je krčevito objel. — Da si le prišel!

Ivanka ga je sprejela v obednici, pripravljena na pot. Muzard je ostrmel nad njeno lepoto. Globoko se je priklonil in spoštljivo poljubil roko. Mlada žena ga je tako očarala, da prvi hip ni vedel, kaj dela.

— Glej, — ga je vzdramil prijatelj iz zmedenosti — to je naš dom. Majhen je ko igračka. Ivanka bi rada imela večje stanovanje: to ji je premalo in prerevno...

— Kaj? — je začudeno vprašal Muzard. — Za vas dvoje je to malo in revno...

Pri tem je tako prodirno pogledal Ivanko, da je za hip povesila oči. Nato se je spet obrnil k Ivanu in ga je vprašal:

— Ali je res, da boš spet začel pisati članke za našo »Pošto«?

— Res! — je prikimal Soléme.

— In o čem boš pisal? Morda o Lochejevih slavnih ladjedelnicah?

(Dalje sledi.)

Izdajatelj in odgovorni urednik: Januš Golec, novinar v Mariboru. Tiska tiskarna sv. Cirila v Mariboru (Albin Hrovatin).